

THE ACADEMY OF MANAGEMENT AND ADMINISTRATION IN OPOLE

***ROZWÓJ SPOŁECZNO-GOSPODARCZY REGIONÓW W
WARUNKACH TRANSFORMACJI***

***SOCIO-ECONOMIC DEVELOPMENT OF THE REGIONS IN
CONDITIONS OF TRANSFORMATION***

***СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК РЕГІОНІВ
В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЇ***

Monograph

Edited by Mykola Ohienko

Tadeusz Pokusa

Opole 2020

TABLE OF CONTENTS

INTRODUCTION	
ВСТУП.....	10
PART 1	
MANAGEMENT OF MODERN ECONOMIC SYSTEMS, THEIR DEVELOPMENT AND SUSTAINABILITY	
УПРАВЛІННЯ СУЧАСНИМИ ЕКОНОМІЧНИМИ СИСТЕМАМИ, ЇХ РОЗВИТКОМ І СТІЙКІСТЮ	
1.1. Of blockchain-technology usage in supply chains Застосування технології-блокчейн в ланцюгах постачань (<i>Oleh Zagurskiy, Svitlana Zahurska, Liudmyla Titova, Ivan Rogovskii</i>).....	13
1.2. Mechanisms of legal regulation of foreign economic activity Механізми правового регулювання зовнішньоекономічної діяльності (<i>Andrii Zavhorodnii, Viktor Lyashenko</i>).....	22
1.3. Organizational mechanisms of foreign economic stimulation of agro-industrial development of the Black Sea region Організаційні механізми зовнішньоекономічного стимулювання агропродовольчого розвитку Причорноморського регіону (<i>Ruslan Zubkov, Andrii Zavhorodnii</i>).....	31
1.4. Systems of agrarian economy: development and place in the international market Системи аграрної економіки: розвиток та місце на міжнародному ринку (<i>Denys Bondarchuk</i>).....	40

1.5.	Current problems of management and marketing development Актуальні проблеми розвитку менеджменту та маркетингу (<i>Serhii Hlavatskiy, Iryna Kosar, Liudmyla Nazarova, Filip Pokusa</i>).....	45
1.6.	Development and support of production of domestic agricultural machinery Розвиток та підтримка виробництва вітчизняної аграрної техніки (<i>Vitaliy Kryvoruchko</i>).....	52
1.7.	Determination of the main factors and factors of the effective functioning of the port economy of Ukraine Визначення основних факторів та чинників ефективного функціонування портового господарства України (<i>Kostiantyn Kovalenko, Oleh Zaiva, Liudmyla Nazarova, Andrii Ohiienko</i>).....	60
1.8.	Current state management and regulation of the development of renewable energy in Ukraine (<i>Oleksandra Stoian, Hanna Burdelna</i>).....	69
1.9.	Necessity of management of modern economic systems of Ukraine Необхідність управління сучасними економічними системами України (<i>Liudmyla Nazarova, Khrystyna Lauschenko, Iwona Mstowska</i>).....	76
1.10.	Review and analysis of tire service to logistics and transport enterprises Огляд і аналіз шиномонтажного обслуговування логістично- транспортних підприємств (<i>Andrii Ohiienko, Mykola Bulah</i>).....	86
1.11.	Adaptation of european tendencies in safety and security education and sustainable education to Ukrainian higher education (<i>Oleksandra Stoian, Hanna Burdelna, Anna Bozhenko, Wojciech Duczmal</i>).....	92

- 1.12. Analytical basis of construction of model of innovation processes dedicated to the study of agrarian and urbanized systems
Аналітичні основи побудови моделі інноваційних процесів, присвячених вивченню аграрних і урбанізованих систем
(*Olena Usykova, Katarzyna Syrytczyk*)..... 101
- 1.13. Investment context of steady development of agrofood sphere
Інвестиційний контекст сталого розвитку агропродовольчої сфери
(*Ruslan Skupskiy, Viktor Lyashenko*)..... 112
- 1.14. Management in an educational institution
Менеджмент в освітньому закладі
(*Anna Fedosova, Józef Kaczmarek*)..... 120
- 1.15. Basic of enterprise management in the framework of transformation
(*Olena Shtepa*)..... 126
- 1.16. Theoretical and empirical studies of the capital structure formation factors of construction industry enterprises
Теоретично-емпіричні дослідження факторів формування структури капіталу підприємств будівельної галузі
(*Kostiantyn Netudykhata, Iryna Savarina, Kyrylo Sachava*)..... 130

PART 2

MODERN INNOVATION AND INVESTMENT POLICY IN TOURISM AND HOTEL AND RESTAURANT SPHERES OF ECONOMY СУЧАСНА ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНА ПОЛІТИКА В ТУРИСТИЧНІЙ ТА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННІЙ СФЕРАХ ЕКОНОМІКИ

- 2.1. Normative-legal survival holiday relationship innovative tourism
Нормативно-правове забезпечення здійснення інноваційної туристичної діяльності
(*Olena Havrylova*)..... 141

2.2	Agrohotel as a promising direction for the development of hotel business in the field of rural tourism <i>(Igor Grischenko, Alona Obozna, Nataliia Shabelnik, Julia Bondyuchenko)</i>	146
2.3.	Innovation in the tourism and hotel and restaurant industries Інновації в туристичній та готельно ресторанній сферах економіки <i>(Andrii Lanetskyi, Maryna Tsavolyk, Liudmyla Nazarova)</i>	154
2.4.	The influence of tourist potential on expansion of hotel management of Mykolaiv region Вплив туристичного потенціалу на розширення готельного господарства Миколаївщини <i>(Mykola Ohienko, Alona Ohienko, Liudmyla Nazarova, Serhii Ivannikov)</i>	162
2.5.	Use of cultural and artistic approach in hospitality <i>(Olena Orlenko, Mykola Levchenko)</i>	168
2.6.	Dynamics of development of hotel installations and their impact on the economy of the state <i>(Ivan Vlasenko, Maryna Riabenko, Alla Lukianets)</i>	176
2.7.	Improvement of the management system and creation of factors of effective personnel policy in the hotel and restaurant industry <i>(Irina Verezomsky, Alona Obozna, Oleksandra Stoian, Natalia Sichova)</i>	185
2.8.	Condition of investment in tourism business of Dnipropetrovsk region and search of conceptions of its development Стан інвестицій у туристичний бізнес Дніпропетровщини та пошук концепцій його розвитку <i>(Kateryna Sefikhanova, Vladyslav Prymenko, Victor Hrushka, Anna Pishokha)</i> ...	191

- 2.9. Tendencies, factors and prospects of the development of national tourism in the context of innovative transformation of the pomoshniansky tourist cluster
Тенденції, фактори та перспективи розвитку національного туризму в контексті іноваційних перетворень помічнянського туристичного кластеру
(*Tatyana Tkachenko*)..... 199
- 2.10. Trends in modern hotel business development: world and national experience
Тенденції розвитку сучасного готельного бізнесу: світовий та національний досвід
(*Igor Grischenko, Svitlana Shuliak, Alona Obozna, Mariana Klimova*)..... 207
- 2.11. Ways to invest in developing cultural tourism based on the conservation and value of the cultural heritage of the Northern Black Sea
Шляхи інвестиційного забезпечення розвитку культурного туризму на основі збереження та цінності культурної спадщини Північного Причорномор'я
(*Anna Pinchuk, Iryna Bondarchuk-Chugina, Olena Orlova*)..... 214

PART 3

EUROINTEGRATION PROCESSES IN THE MODERN EDUCATIONAL SPACE: PSYCHOLOGICAL AND PEDAGOGICAL ASPECTS

ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В СУЧАСНОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРИ: ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ

- 3.1. Self-educational competence is a component of professional competence of future teachers of New ukrainian school
Самоосвітня компетентність як складова професійної компетентності майбутніх учителів Нової української школи
(*Kvitoslava Avramenko*)..... 222

3.2. European integration processes in the contemporary Ukrainian educational space: using the case study of medical psychology Євроінтеграційні процеси в сучасному українському освітньому просторі: на прикладі освітньої програми «Медична психологія» (<i>Eugenia Bazyka</i>).....	229
3.3. Orphographic competence as a component of professional language training for future primary school teachers Орфографічна компетенція як складова фахової мовної підготовки майбутніх учителів початкової школи (<i>Tatyana Bilyavska</i>)	237
3.4. The communication efficiency in the context of partnership pedagogy Ефективність спілкування в контексті педагогіки партнерства (<i>Tetiana Branitska, Olena Zharovska</i>).....	243
3.5. Features and tendencies of the organization of independent work in the conditions of methodical work of higher education institutions of Ukraine Особливості та тенденції організації самостійної роботи в умовах методичної роботи закладів вищої освіти України (<i>Larisa Gula</i>).....	251
3.6. Financial support of regional party organizations in 1985 – 1990 and implementation of the principles of financial decentralization Фінансове забезпечення обласних партійних організацій в 1985 – 1990 роках та реалізація принципів фінансової децентралізації (<i>Irina Khomutovska, Ivan Kischak, Anna Fedosova, Yevgen Rymar</i>).....	260
3.7. Volunteer activity as a component of students' professional training Волонтерська діяльність як складова професійної підготовки студентів (<i>Valentyna Mazur, Natalya Miroshkina</i>).....	273

3.8. Application of information technologies in the process of the academic course «Basics of sciences and technical knowledge» Застосування інформаційних технологій при проведенні занять з навчальної дисципліни «Основи природничих та технічних знань» (<i>Liudmyla Matokhniuk, Kateryna Demyanyuk, Andrii Gunko</i>).....	281
3.9. Coping strategies for overcoming professional stress in the activities of the future teachers Копінг-стратегії подолання професійного стресу в діяльності майбутніх вчителів (<i>Natalia Ruda, Olexandra Nikolina</i>).....	291
3.10. Educational strategy in the vector natural the civilization of changes Освітні стратегії у векторі природно-цивілізаційних змін (<i>Natalia Polischuk, Tadeusz Pokusa</i>).....	296
3.11. Motives of economic quality management: psychological and organizational moments Мотивы управления качеством экономики: психологические и организационные моменты (<i>Volodymyr Saienko</i>).....	306
3.12. Innovative pedagogical activities in higher education institutions: modular- competent approach Інноваційна педагогічна діяльність у закладах вищої освіти: модульно-компетентністний підхід (<i>Svitlana Litvinchuk, Kateryna Taikhrib, Kateryna Yablunovska</i>).....	315
3.13. Psychological support of children with vision disorders in inclusion conditions. Психологічний супровід дітей з порушеннями зору в умовах інклюзії. (<i>Lesia Chopryk</i>).....	323
ANNOTATION АНОТАЦІЇ	330
ABOUT OF AUTHORS ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ.....	344

регіонів України на міжнародній арені. Ефективність позиціонування можливо забезпечити шляхом підвищення обізнаності на двох рівнях: державному та споживчому.

Література:

1. Tkachenko T., Kovalska L. E-tourism, as display of dominant criterion of modern tourism-operating: relevant provisions, tools, use // Часопис соціально-економічної географії: Міжрегіон. зб. наук. праць. – Харків, хну імені В.Н. Каразіна, 2017. – вип. 23 (2). – с.19-22.

2. Козловський Є.В., Ткаченко Т.І Особливості управління регіональними туристичними проектами на основі використання кластерного підходу/Козловський Є.В., Ткаченко Т.І./ Інвестиції: практика та досвід. – К. : ТОВ «ДКС Центр», 2019. – № 12. – С. 107-111.

3. Ткаченко Т. І. Сучасна модель створення національного туристичного продукту «Буки: розвиток через туризм»: практичний аспект / Т. І. Ткаченко // Перспективи розвитку туризму в Україні та світі: управління, технології, моделі : колект. монографія / за наук. ред. проф. Матвійчук Л. Ю. – 3-тє вид. – Луцьк : ІВВ Луцького НТУ, 2017. – С. 23–44.

4. Ткаченко Т.І., Кривко Л.О. Особливості формування туристського продукту в контексті національної політики держави/ Т. І. Ткаченко, Кривко Л.О. // Актуальные научные исследования в современном мире: XXX Междунар. научн. конф., 26-27 октября 2017 г., Переяслав-Хмельницкий. // Сб. научных трудов - Переяслав-Хмельницкий, 2017. - Вып. 11(31), ч. 2 – С. 11-116.

5. <http://pomichnamr.gov.ua/>

6. <https://dobra-rada.gov.ua/>

2.10. Trends in modern hotel business development: world and national experience

Тенденції розвитку сучасного готельного бізнесу: світовий та національний досвід

Готельний бізнес - одна з галузей, що швидко розвиваються і на яку припадає близько 6% світового валового національного продукту та близько 5% усіх податкових надходжень. Окрім того, вона стимулює розвиток інших напрямків: туристична діяльність, ресторанна галузь, будівництво, торгівельні складові, сільське господарство, виробництво товарів народного споживання тощо. В середньому, для обслуговування кожних 10-ти туристів, які проживають у готелі, необхідно, близько трьох робочих місць безпосередньо, і два робочі місця опосередковано пов'язані з обслуговуванням. Готельний фонд

у всіх країнах світу складає близько 17-18 млн. місць, при цьому їх кількість і якість, в основному, відповідає обсягу попиту у секторі міжнародного туризму.

З точки зору фундаментальної економіки готельний бізнес є економічним комплексом, розвиток якого більшою мірою кореспондується з світо господарськими процесами і відносинами, ніж внутрішніми причинами.

Готельний бізнес також виступає найважливішим каталізатором економічного зростання багатьох країн, що розвиваються, оскільки виступає каналом перерозподілу валового національного продукту між країнами, яке не супроводжується вивезенням (імпортом) товарів і послуг.

Готельне господарство має матеріально-технічну базу і та визначає вид, особливості і якість туристичного продукту. Індустрію гостинності становлять різні способи колективного і індивідуального розміщення: готелі, готелі, мотелі, молодіжні хостели і гуртожитки, апартаменти, туристські притулки, а також приватний сектор.

Процеси, що відбуваються у туристській сфері в цілому, відображаються на основних показниках функціонування готелів, а останні визначають показники туристської активності на даному напрямку. Будівництво нових та інноваційних готелів може істотно підвищити привабливість туристського напрямку. У межах своєї політики в сфері маркетингу готелі повинні інформувати потенційного клієнта про рівень і якість послуг, на які він може розраховувати, а потім забезпечити відповідність пропонованих ними послуг заявленому рівню.

Чимало успішних готельних компаній на своєму власному досвіді усвідомили, що не можуть дозволити собі ігнорувати ринки, які розвиваються, не використовувати нові підходи до менеджменту і не впроваджувати передові технології.

Питання конкурентоспроможності у світовій літературі досліджують Адамик В.А., Панасенко Д.А., Портер М., Филюк Г.М. та інші; проблеми розвитку готельного господарства висвітлюють: Галасюк С.С., Мальська М.П., Нездоймінов С.Г., Шикіна О.В. та інші; маркетингові інструменти готельного бізнесу вивчають: Дурович А.П., Зубарева М.А., Остапенко Я.О., Рентч М.С. та інші.

Київ має достатньо великий туристично-рекреаційний потенціал, крім того існують передумови для його розвитку: природні особливості регіону, який знаходиться на кордоні змішаних лісів та степової зони, унікальні водні ресурси; культурно-історична спадщина; етнографічно-культурний потенціал(народні промисли та ремесла).

Київ є центром різних видів туризму, а саме:

1. ділового туризму, який включає в себе[5]:

- ділові поїздки співробітників підприємств для проведення переговорів, участі у виробничих нарадах, презентаціях, збутової діяльності тощо;

- поїздки для участі в конгресах, біржах, конференціях, виставках, ярмарках;

- поїздки на спортивні змагання команд, гастролі;

- поїздки офіційних делегацій.

2. релігійного туризму, за рахунок наявності великої кількості церков усіх конфесій, монастирів, стародавніх святих місць;

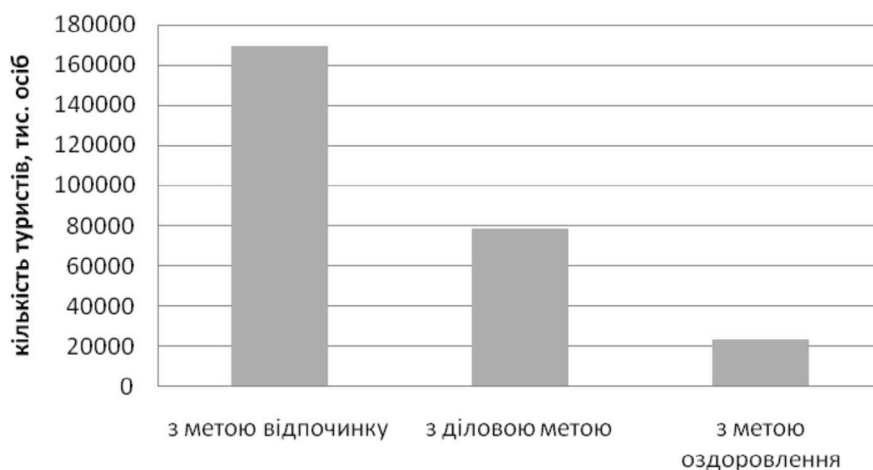
3. культурно-пізнавального туризму, який включає в себе: оглядові екскурсії містом з відвідуванням культурно-історичних пам'яток.

4. туризму з метою відпочинку;

5. туризму з метою оздоровлення та ін..

Для більшості європейських столиць туристична галузь приносить 20-45% від загальних надходжень до бюджету країни. Київський бюджет у минулому році отримав лише 88,3 млн. грн., що складає менше 1%. Тому подальший розвиток туристичного напрямку є надзвичайно перспективним та прибутковим.

В 2018 році найбільше іноземних туристів приїхало до української столиці з метою відпочинку (169,422 тис. чол.), з діловою метою Київ відвідали 78,665 тис. іноземців, з метою оздоровлення – 23,478 тис. іноземців (рис.1).

Рис. 1. Кількість відвідувань Києва іноземними туристами

Із зростанням туристичних потоків в столиці паралельно зростає потреба у збільшенні кількості засобів розміщення. Розвиток готелів та інших об'єктів для тимчасового проживання туристів охарактеризований в таблиці 1 [4]. За наведеними даними спостерігається очевидне зростання за всіма показниками.

Нині ці показники продовжують збільшуватись. У місті діє понад 150 закладів розміщення різної форми власності та підпорядкування більше ніж на 9,6 тис. номерів, з яких 90 – готелі, потужністю більше ніж 8 тис. номерів, решта – інші засоби тимчасового розміщення на 1,6 тис. номерів.

У Києві за категорією комфортності функціонують такі готелі [4]:

«*****» – це лише 5 готелів на 931 номер (Прем'єр Палац, Фейрмонт, Опера, Хаятт Рідженсі Київ та ІнтерКонтиненталь Київ);

«****» – 28 готелів на понад 1500 номерів (з них найвідоміші Редісон САС, Дніпро, Київ, Салют, Президент-готель, Національний, Рів'єра на Полоді, Поділ-Плаза, Вісак, Піросмані, Фараон та ін.);

«***» – 19 готелів на 3186 номери;

«**» – 20 готелів на 1133 номерів;

«*» – 7 готелів на 176 номерів.

Туристична сфера Києва усе впевненіше заявляє про себе, як дійсно конкурентно спроможна індустрія, що відчутно сприяє економічному розвитку Київщини та зростанню добробуту громадян.

На сьогоднішній день спостерігаються значні обсяги інвестицій у розвиток рекреаційно-туристичної галузі Київської області. У 2017 році у сферу культури, спорту, відпочинку та розваг було залучено 47 млн. грн. інвестицій в основний капітал. У 2018 році – у 1,3 разів більше (61,1 млн. грн.) [4].

Таблиця 1

Готелі та інші об'єкти для тимчасового проживання у м. Києві

Рік	Кількість готелів та інших місць для тимчасового проживання	Кількість номерів	Житлова площа всіх номерів, тис. кв.м	Одноразова місткість, місць	Обслуговано приїжджих, тис. осіб
2008	95	7637	157,3	14478	810,2
2009	90	7815	163,0	14476	831,3
2010	94	7665	159,0	14098	867,1
2011	93	7529	160,2	13519	863,4
2012	125	9415	226,0	16907	1224,8
2013	117	8627	196,8	15589	1112,4
2014	109	8246	192,5	14757	974,1
2015	123	9112	217,6	16377	1195,8
2016	96	8229	171,7	14801	961,4
2017	141	10064	246,4	18980	958,2
2018	133	9807	239,7	18582	1144,7

За даними річної статистичної звітності, у 2017 році, в цілому, спостерігалось зростання основних показників їх діяльності порівняно з попереднім роком, зокрема: кількість обслугованих туристів збільшилась майже на 1,5 тис. осіб, кількість обслугованих іноземних туристів - майже на 700 осіб, кількість екскурсантів – майже на 9 тисяч осіб. Платежі до бюджету зросли на 186 тис. гривень і склали 2806,2 тис. грн. тис. гривень і склали 2806,2 тис. грн.

У першому півріччі 2019 року кількість обслугованих туристів становила майже 9,4 тис. осіб, з них іноземних туристів – майже 1 тис. осіб, екскурсантів - 7,3 тис. [5].

За метою відвідування перше місце займає дозвілля, відпочинок, спортивно- оздоровчий та спеціалізований туризм – майже 34 тис. туристів у 2018 році, що на 1,1% менше за показник 2017 року, така різниця пов'язана із проведенням Євробачення в Україні, та в 3,5 рази вищий за показник 2016 року. За категоріями регіону має динаміка відвідування області туристами з близького зарубіжжя, у тому числі з метою так званого «шопінгу» (подорожування з метою придбання товарів та послуг). За орієнтовними підрахунками впродовж трьох днів турист витрачає в Україні в середньому 540 доларів США. Турист, що відвідав обласний центр, може залишити тут за 3 доби до 1,7 тис. грн. До цієї суми входять кошти, які він сплачує за проживання, харчування, екскурсії, сувенірну продукцію [6].

На території області у 2017 році знаходилося понад 143 об'єкта готельного господарства, що мають близько 4,5 тис. номерів. Загальний потенціал об'єктів готельного сервісу налічував 2328 номерів., житлова площа всіх номерів становила 40 тис. м², одноразова місткість становила 5021 місць. За даний рік було обслуговано 87,43 тис. осіб. За наступний 2014 рік кількість готелів не змінилася, але кількість обслугованих осіб зросла і становить 93942 осіб [7].

Останнім часом, на жаль, спостерігається тенденція до закриття та зменшення кількості таких закладів. Тому, створення нових готелів, готельних комплексів та різноманітних баз відпочинку на сьогодні є необхідним.

Ринок готельної нерухомості Києва демонструє надлишок об'єктів високого класу та деякий дефіцит якісних готелів середнього цінового сегменту, на який існує підвищений попит. У Києві в сегменті п'яти зірок налічується понад 1500 номерів, у чотиризірковому секторі – до 3500, а у тризіркових готелях – близько 4000 номерів.

Подібна забезпеченість, порівняно з європейськими країнами, вважається низькою. В Україні на одну тисячу жителів припадає 3,5 номера, а у Східній та Центральній Європі ця цифра сягає 9 номерів. Проте з року в рік ситуація трохи вирівнюється: очевидне покращення економічного клімату спонукає великих мережевих операторів та іноземних інвесторів заходити в Україну. Окупність

готельних об'єктів стартує з 9%. При цьому термін окупності може становити в середньому від 1 до 7 років, а подекуди – це справжні довгострокові інвестиції з окупністю близько 10-15 років.

Маржинальність готелів п'яти зірок становить від 35% до 72% від загального валового доходу; трьох зірок – 50%, хостелів – близько 65-70%. Готелі високого цінового сегменту, хоч, і окуповуються значно довше, але дають більш надійний та стабільний дохід, ніж об'єкти інших класів [8].

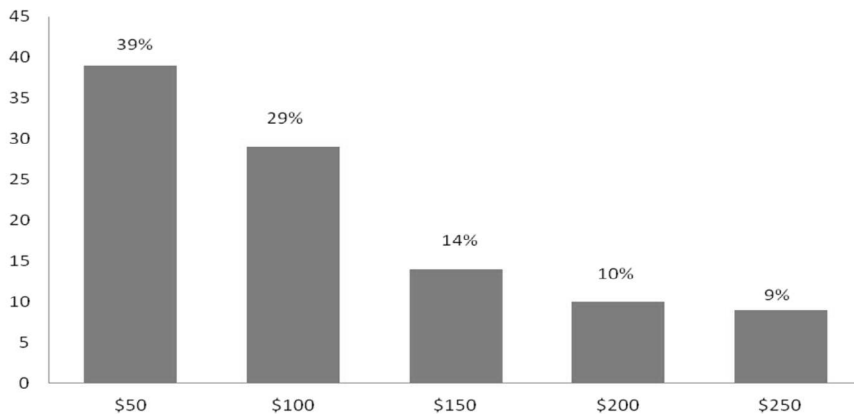
Що ж стосується цін, то, з початку 2019 року середня вартість номера у столичних готелях знизилася на 6%. А у п'ятизіркових готелях, що належать до всесвітньовідомих мереж, середня ціна за проживання знизилась на 10-12%. На початку літа, наприклад, можна було заселитися у готель категорії 5 зірок за вартість від 6,5 тис. грн/добу. Сьогодні вартість складає від 3,7 тис. грн/добу у Києві, та від 2,7 тис. грн/добу в Одесі [8].

Готельний комплекс Києва характеризується низьким попитом на проживання в готелях, який, до того ж має тенденцію до постійного зниження. Окремо варто виділити сегмент готелів під управлінням мережевих брендів: Hilton Hotels & Resorts, Holiday Inn, Hyatt Regency, Ibis, Premier Hotels, Radisson, Ramada, Reikartz Hotel Group, Royal Hotels.

Близько 70% готелів зосереджені в межах бізнес-центру міста. Ринок гостинності міста Києва можна умовно розділити на три великих сектора:

- готелі;
- гостели;
- апартаменти.

Найбільша пропозиція розміщення спостерігається в секторі апартаментів 70.6%, готелі ж займають — 19.3%. З урахуванням кількості номерів ситуація навпаки зворотна — номерний фонд готелів займає 84.5% ринку. Вартість проживання в готелях досить широко диверсифікована. Наприклад, середня вартість проживання в готелях преміального класу становить 6250 грн. за добу, стандарт — 2500 грн., економ — 970 грн. При цьому, максимальна вартість проживання становить 7950 грн., а мінімальна — 320 грн за добу. Середнє, медіанне значення проживання в готелях столиці України — 1050 грн. за добу. Для порівняння, середня вартість номера у Львові становить — 800 грн., а в Одесі — 790 грн. за добу. У сегменті квартир середні ціни, нижче на 10-20%. Середня медіанна ціна ночі в апартаментах — 980 грн. Максимально дорогі апартаменти — 6000 грн., найдешевші - 450 грн. за ніч. Ціна в готелях стартує зі 100 грн. за ніч, а максимально досягає 900 грн. Таким чином, 68% згідно від всього об'єму пропозицій, зосереджено в економ- та середньому сегменті (рис.2) [4].

Рис. 2. Розподіл залежності від вартості проживання

В залежності від географічного положення середня медіанна вартість однієї ночі проживання розподілена нелінійно. Чим ближче до бізнес центру Києва, тим вище середня ціна номера. Джерелом для гостей готельного бізнесу є туризм і ділові поїздки. Так як Київ є політичним і діловим центром України, близько 65% всіх приїжджих до міста є саме діловими туристами.

Споживачів послуги можна розділити на іноземних і внутрішніх туристів, а попередні дві групи, в свою чергу, на «екскурсійних», «бізнес» і «подієвих». Найвищий попит на розміщення в готелях середнього і верхнього цінових сегментів демонструють туристи з-за кордону. Внутрішні туристи воліють зупинятися в недорогих готелях і апартаментах.

Більше половини гостей (67%) прибуває в Київ через два столичних аеропорту, решта залізничним і автомобільним транспортом.

Враховуючи тенденції нестабільності розвитку готельного ринку, як на регіональному, так, і на національному рівні, загальну економічну ситуацію країни, політика держави повинна поставити курс на збільшення туристичного потоку, тому що готельний та туристичний ринки взаємозалежні між собою.

Нові концепції і тренди в готельному бізнесі допоможуть залучити нових гостей, підвищити їх лояльність, збільшити кількість клієнтів, а також залишитися конкурентоспроможними та досягти успіху. Саме тому, на сьогоднішній день інновації є обов'язковим процесом для кожного готелю.

Література:

1. Агафонова Л. Г., Агафонова О. Є. Туризм, готельний та ресторанний бізнес: ціноутворення, конкуренція, державне регулювання. – К.: Знання України, 2009. – 351с.

2. Агеєва О. А. Туризм і готельне господарство : підручник / О. А. Агеєва, Д. Н. Акуленок, Н. М. Васильєв. – М. : Екмос, 2017. – 400 с.

3. Байлик С.И. Гостиничное хозяйство. Проблемы, перспективы, сертификация. - Киев: ВИРА-Р, "Альтерпрес", 2014. - 208 с.

4. Байлик С.И. Готельне господарство. Проблеми, перспективи, сертифікація. - К.: Альтерпрес, 2015. - 208 с.

5. Барановський В.А. Ресторанний бізнес: Навчальний посібник. – РнД.: Фенікс, 2015. – 220 с.

6. Бойко М.Г., Гопкало Л.М. Організація готельного господарства: Підручник. - К.: Київ, нац. торг.-екон. ун-т, 2016. - 448 с.

7. Бородіна В.В. Ресторанно-готельний бізнес: Облік, податки, маркетинг, менеджмент. – М.: Книжковий світ, 2018. – 165 с.

8. Сучасні тенденції в готельному бізнесі: Матеріали зарубіжної періодики // Готельний і ресторанний бізнес. - 2018. - С.29-30

2.11. Ways to invest in developing cultural tourism based on the conservation and value of the cultural heritage of the Northern Black Sea

Шляхи інвестиційного забезпечення розвитку культурного туризму на основі збереження та цінності культурної спадщини Північного Причорномор'я

Сьогодні основою майбутнього світового співтовариства стає культурна різноманітність, тому воно вимагає нового підходу. Необхідне збереження унікальних форм культури, які можуть бути знищені потужними силами глобалізації. Для того щоб існувати, усі народи повинні виражати свої творчі здібності й зберігати в століттях сліди своєї історії. Спадщина - інструмент, що сприяє досягненню цих цілей, що зв'язує минуле, сьогодення й майбутнє. Культура, включаючи туризм, є основою розвитку, але це також засіб досягнення більш відкритого інтелектуального, емоційного, морального й духовного існування. Культурний туризм повинен стати національним пріоритетом, і багаті культурні ресурси країн необхідно зберігати й збільшувати через організацію туристичних маршрутів. Цінність спадщини як інструмента економічного розвитку мотивує вкладати інвестиції в розвиток туризму. Через своє різноманіття й постійно зростаючої ролі туризму, об'єкти спадщини дають унікальну можливість для проведення досліджень по збереженню спадщини й фінансуванню туризму [1, с. 110].

Культурний туризм є одним з видів, що найбільше динамічно розбудовуються, туризму, займаючи ключове місце в системі послуг постіндустріального суспільства.